

EZF 4. prioritātes ieviešana ES dalībvalstīs: viens ietvars – dažādas pieejas

VZST darba grupa-diskusija, 6 Novembris 2012

Valdis Kudiņš

- ▶ **Kā 4.prioritāte izskatās ES dalībvalstīs?**
 - *kopējā statistika*
- ▶ **Kā 4.prioritāti izmanto iedzīvotāji?**
 - *projektu piemēri*
- ▶ **ZVRG un zivsaimniecība: FARNET gadījumu analīze**
- ▶ **Kur pasmelties informāciju, zināšanas?**
 - *FARNET piedāvātās iespējas*
- ▶ **Skatījums nākotnē: iespējas vai izaicinājumi?**

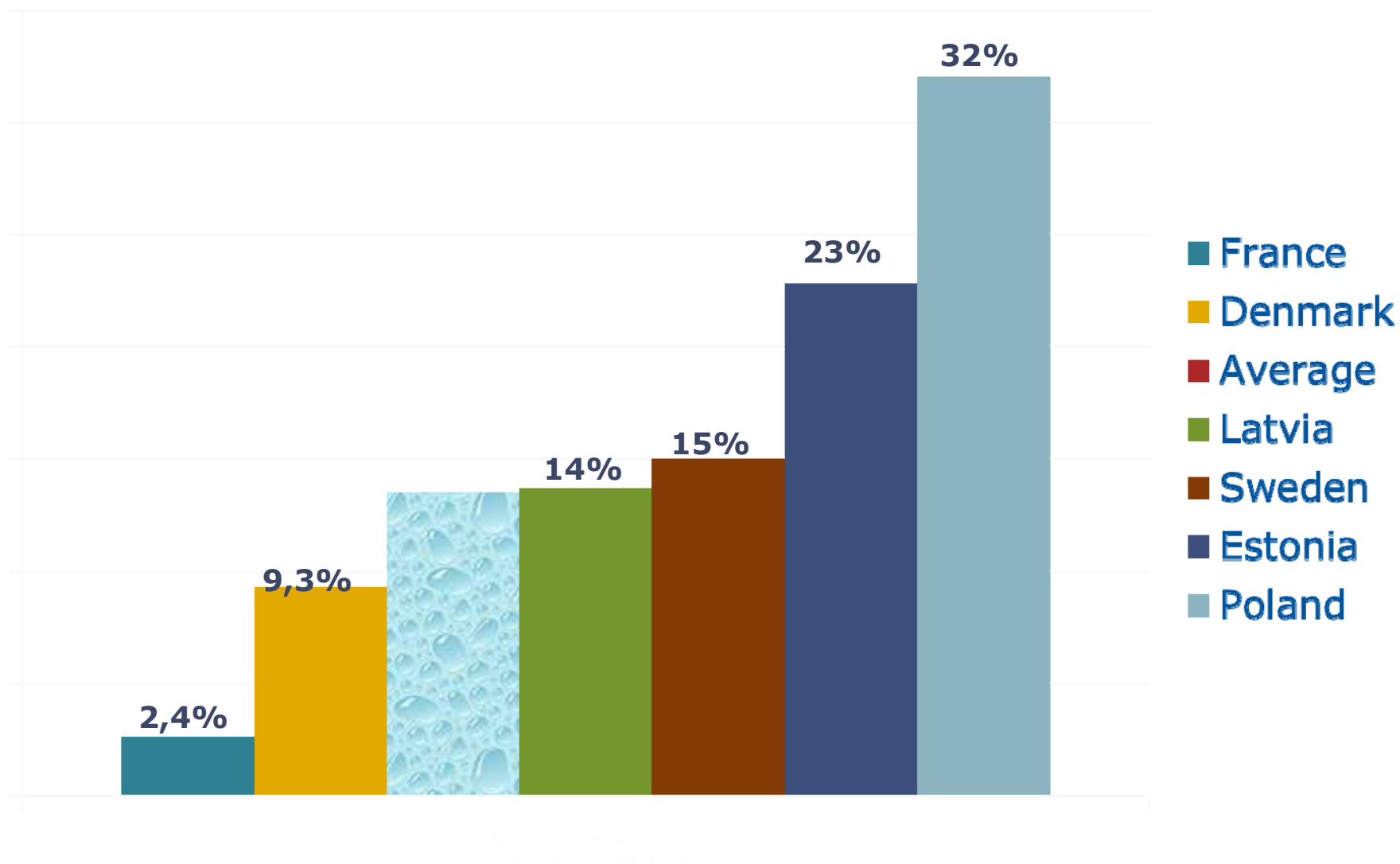
► Milzīga dažādība:

- 4.prioritātes īpatsvars EZF finansējumā
- ZVRG kopējais budžets un sadalījums uz vienu ZVRG
- LEADER pieejas pieredzes pārmantošana
- Fokuss uz zivsaimniecību
- Ieviešanas ātrums / progress
- Īstenošanas modeļi un ZVRG loma teritorijā, nozarē

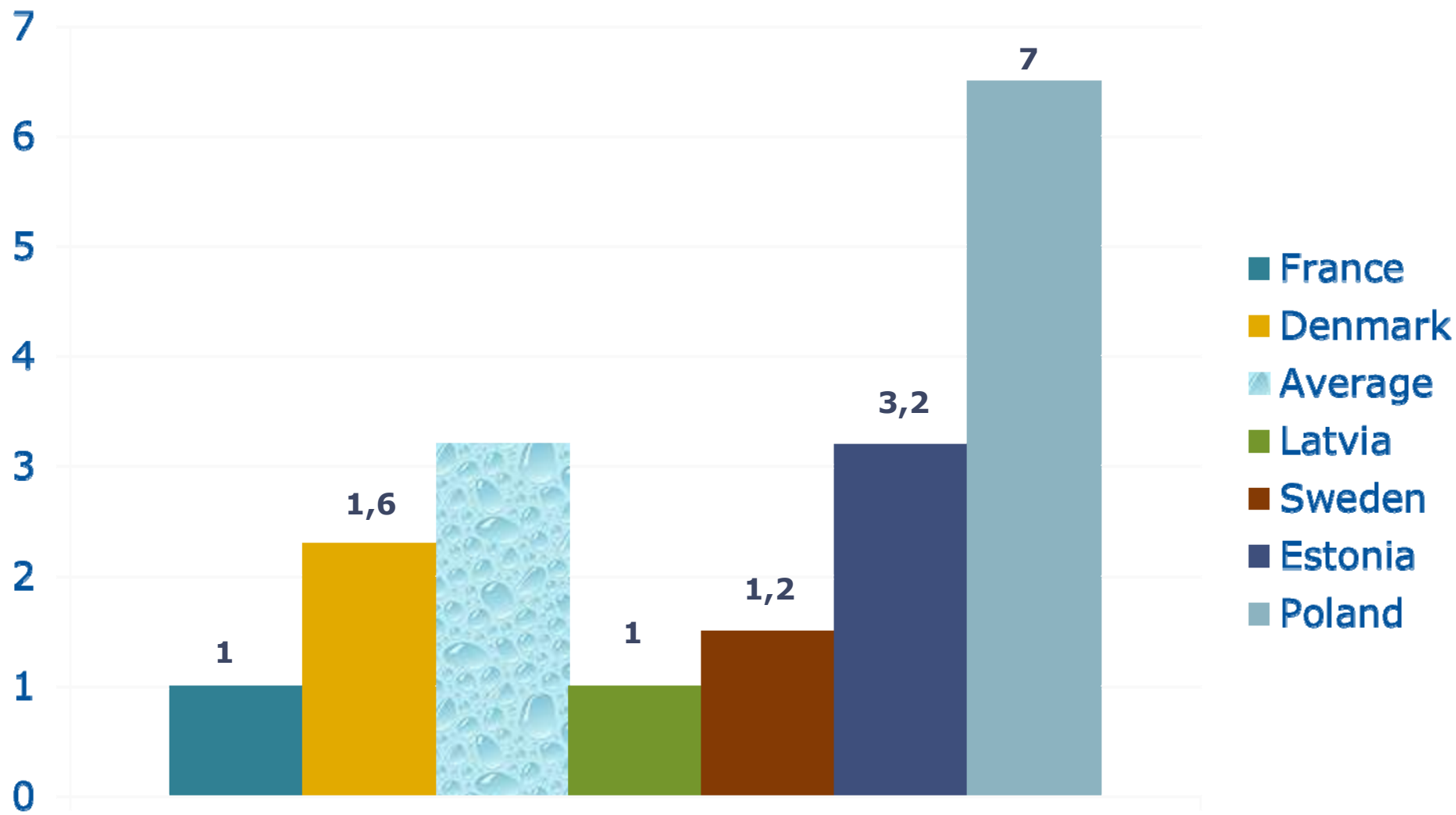
► Rezultātā, dažādība projektos:

- Budžeta apjoms
- Sektoru sadarbība (privātais vs. sabiedriskais)
- Zivsaimnieku iesaistes pakāpe
- Investīcijas vs. “mīkstie” projekti

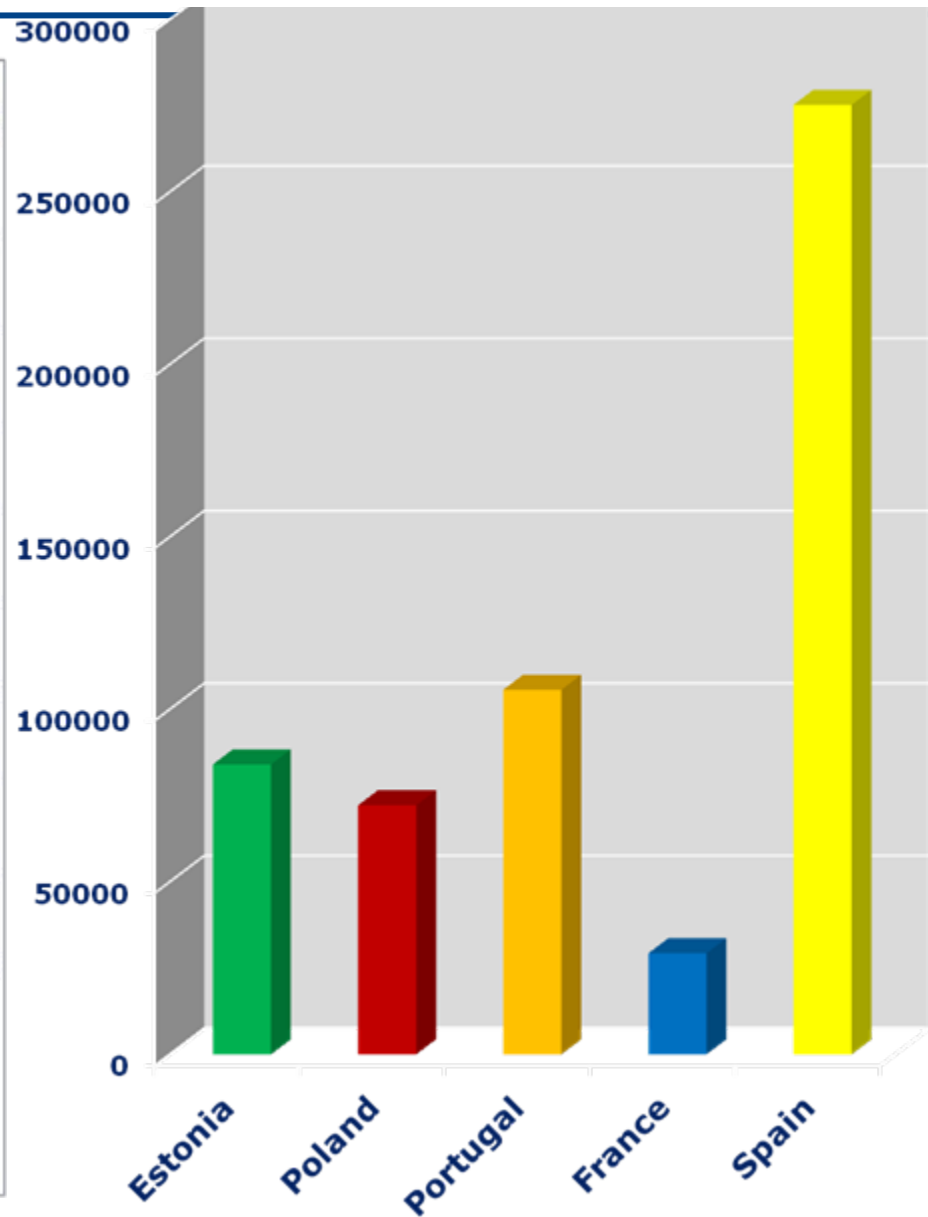
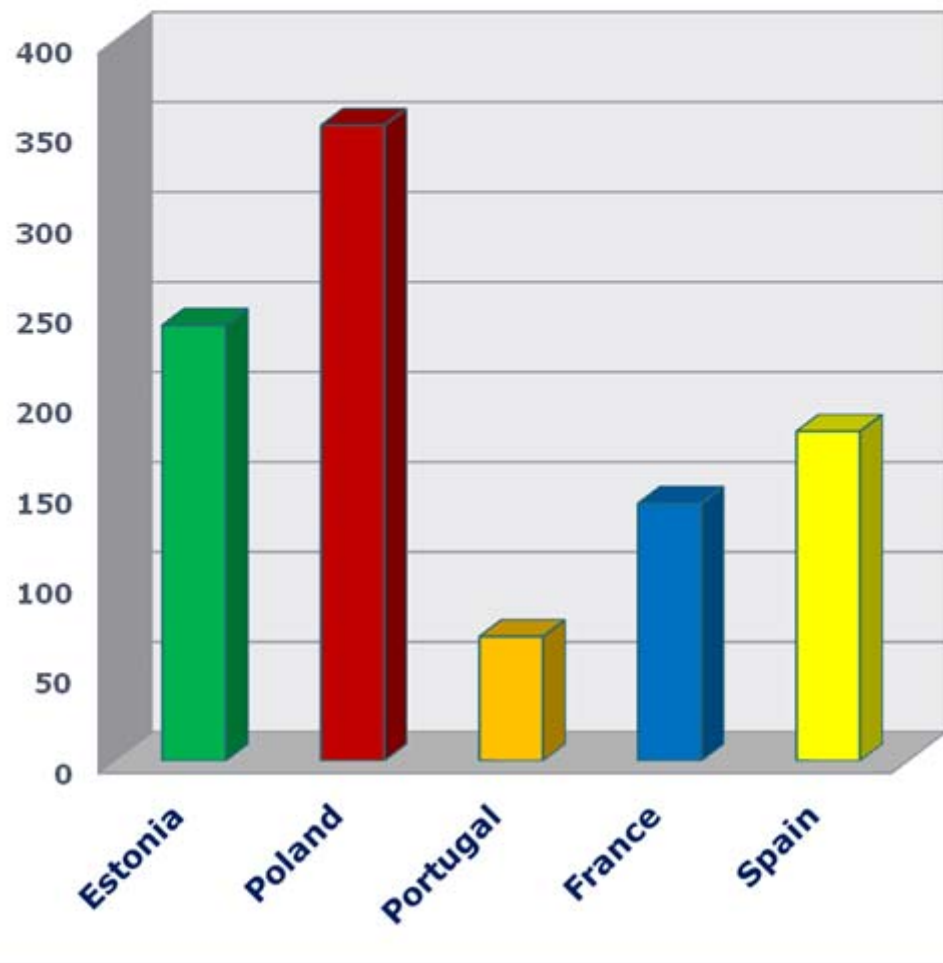
4. Prioritātes īpatsvars pret kopējo EFF (%)

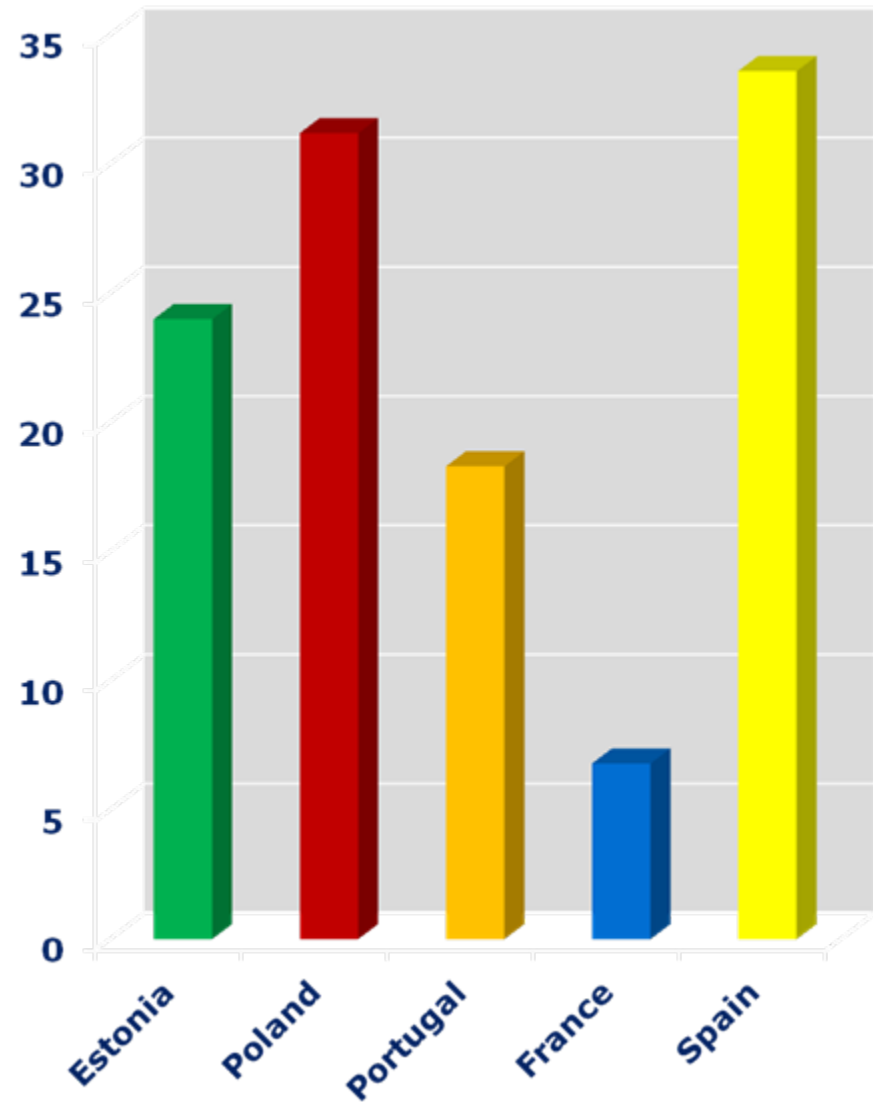
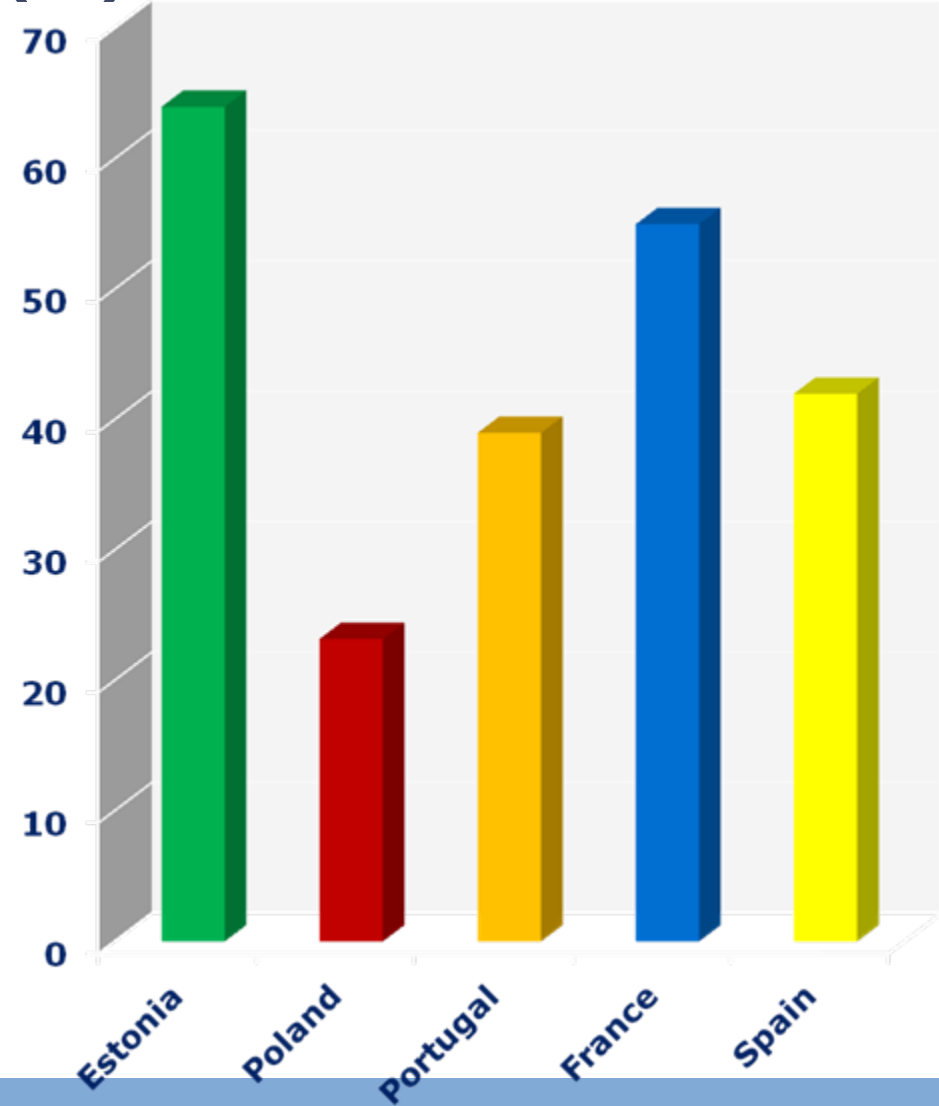
Vidējais ZVRG budžets (mil, EUR)

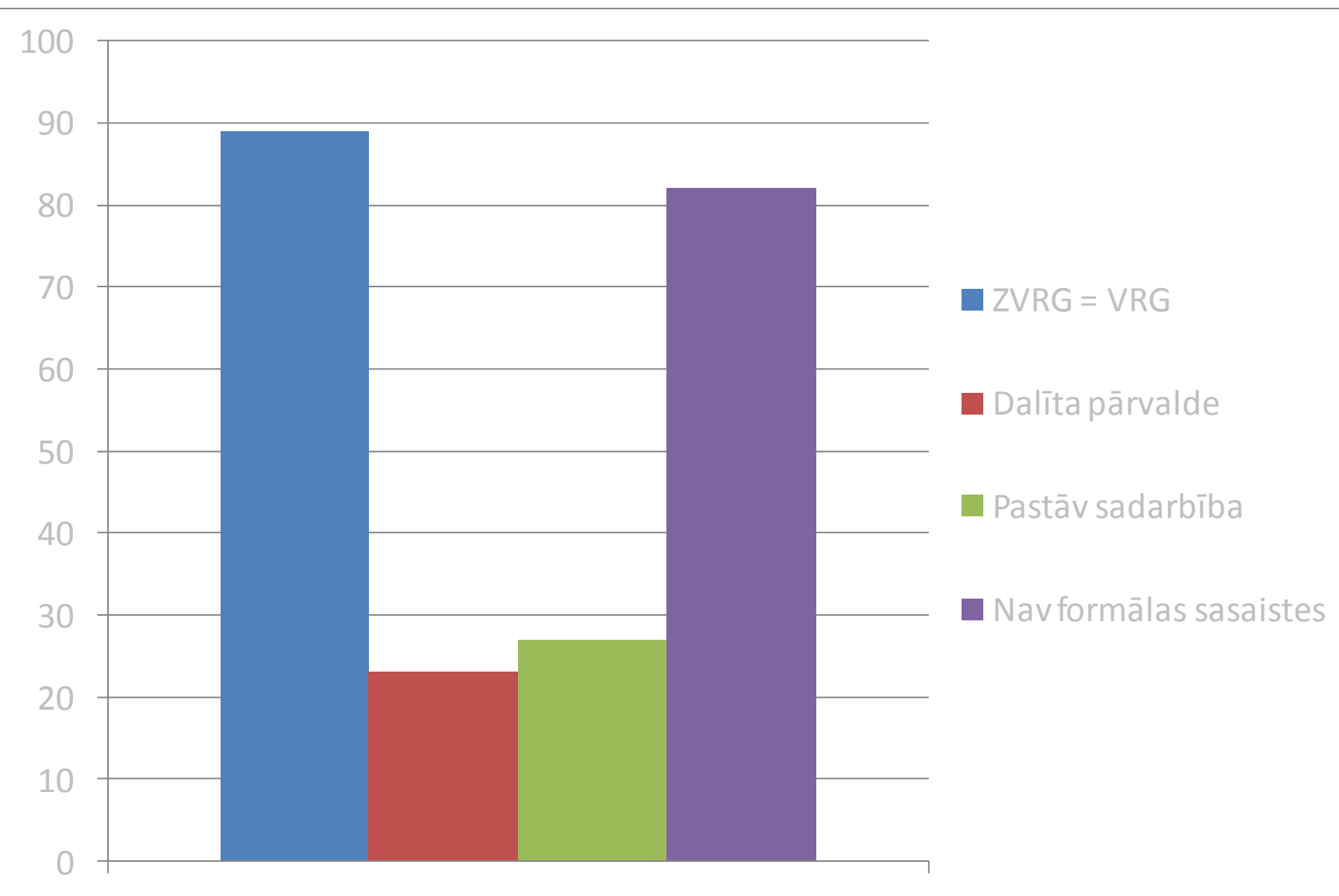
Apstiprināto projektu skaits

Zivsaimniecības nozares projekti (%)

Sasaiste ar LEADER (221 ZVRG aptauja)

4. Prioritātes projekti

Kūpinātas audējzivis

FLAG: FLAG Lesē (Læsø), Samsē (Samsø), Erē (Ærø)

Lesē sala, Kategata (Kattegat) šaurums,
Dānija

Projekta pārskats

Lesē salā kāds vietējais zvejnieks izmantoja *Axis 4*, lai ieguldītu jauna produktu sortimenta izstrādē, kura pamatā ir nepietiekami novērtēta suga — audējzivis. Pievienojot vērtību šim vietējam resursam un izveidojot “ikonisku” produktu, viņš iedrošina cilvēkus atklāt ne tikai zivi, bet arī salu.

Kopējās izmaksas un EZF ieguldījums

Kopējās izmaksas: EUR 145 526

Axis 4 ieguldījums: EUR 18 150

Valsts/reģiona līdzfinansējums: EUR 18 150

Privātais līdzfinansējums (personīgais ieguldījums): EUR 109 226

Atbalsts zivju tirgiem un zivju kultūrai

FLAG: Ziemeļholande (Noord Holland)

Ziemeļholande (Nīderlande)

Projekta pārskats

Trīs Ziemeļholandes tirgi ir mainījuši svaigu zivju iepirkšanas procesu, to pārvēršot par kultūras un kulinārijas piedzīvojumu, kas turklāt pircējiem palīdz iegūt informāciju par viņu plekšu vai heku zvejošanu un "ceļu līdz tirgum". Tagad šie tirgi veicina vietējo tūrismu, nodrošinot plašākas priekšrocības reģionam un citiem reģionā sertificētajiem pārtikas produktiem.

Kopējās izmaksas un EZF ieguldījums

Projekta kopējās izmaksas: EUR 318 000

➤ EZF Axis 4: EUR 61 374

➤ Valsts/reģiona līdzfinansējums: EUR 61 374

➤ Privātais līdzfinansējums: EUR 195 000

4. Prioritātes projekti

Daudzfunkcionāls zivju restorāns, veikals un darbavieta

FLAG: Ziemeļjitlande
Ziemeļjitlande (Dānijā)

Projekta pārskats

Kad Mogenss Klausens (Mogens Klausen) jau vairāk nekā 7 gadus bija nodarbojies ar zivju izbraukumtirdzniecību, 2009. gadā viņš izlēma īstenot sapni par savu profesiju, proti, nodibināt restorānu, kas būtu apvienots ar zivju veikalu, kūpinātavu un darbnīcu.

Kopējās izmaksas un EZF ieguldījums

Projekta kopējās izmaksas: EUR 700 000

EZF Axis 4: EUR 22 500

Valsts līdzfinansējums: EUR 22 500

Privātais līdzfinansējums: EUR 655 000

4. Prioritātes projekti

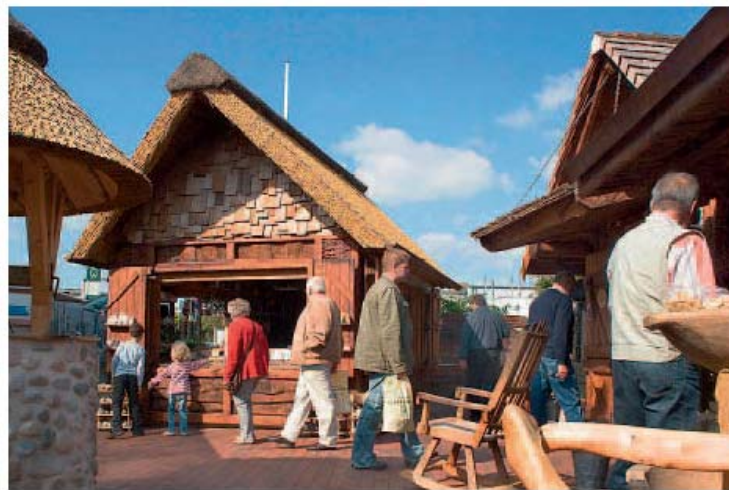
Zvejnieku ciems, anno 1906

FLAG: Brēmerhāfena (Bremerhaven)

Brēmene Vācijā

Projekta pārskats

Pagājušā gadsimta septiņdesmito un astoņdesmito gadu krīzes skartajā un panīkušajā Brēmerhāfenas ostas reģionā, kurš bija ieguvis diezgan industriālu izskatu, tika īstenoti vairāki atjaunošanas projekti. Pēc tam Axis 4 projekts šīm iniciatīvām piešķīra zvejniecības niansi, lai uzlabotu ostas pievilcību, vienlaicīgi veidojot jaunas noieta iespējas zvejniecības produktiem.

Kopējās izmaksas un EZF ieguldījums

Projekta kopējās izmaksas: EUR 395 000

➤ EZF Axis 4: EUR 158 000

➤ Valsts/reģiona līdzfinansējums: EUR 3 000

➤ Privātais līdzfinansējums: EUR 234 000

Atbalsts Orjaku ostai

FLAG: Hiiukala

Hiiukala, Igaunijā

Projekta pārskats

Axis 4 finansējums ir ieguldīts Orjaku ostas attīstībā, un tagad tā darbojas kā zvejas osta un ir kļuvusi pievilcīgāka arī citām nozarēm.

Kopējās izmaksas un EZF ieguldījums

Projekta kopējās izmaksas: EUR 536 980

> EZF Axis 4: EUR 355 536

> Valsts līdzfinansējums: EUR 111 845

> Cits sabiedriskais līdzfinansējums (municipalitāte): EUR 89 599

Augstskolas projekts, kas atbalsta ilgtspējīgu zvejniecību

FLAG: Vēnerna (Vänern) arhipelāgs un Kinnekulles (Kinnekulle) kalns

Vēnerna ezera dienviddaļa, Zviedrija

Projekta pārskats

Šis projekts atbalsta vietējo sugu valorizāciju, pateicoties sabiedrības iniciatīvai, kas tuvina sabiedriskās ēdināšanas studentus, zvejniekus un vietējos uzņēmumus, lai iesaistītos nelielā, bet daudzsolšā projektā, paaugstinot informētības līmeni un atbalstot vietējos un ilgtspējīgos resursus.

Kopējās izmaksas un Eiropas Zivsaimniecības fonda ieguldījums

Projekta kopējās izmaksas: EUR 15 380 (SEK 138 000)

„Axis 4”: EUR 7690 (SEK 69 000) – 50%

Pārējā sabiedrība: EUR 5851 (SEK 52 500)

4. Prioritātes projekti

De Boet (Pajumte)

FLAG: Flevolande (Flevoland)

Atrašanās vieta: Urka (Urk), Nīderlande

Projekta pārskats

Vēsturiskas ēkas rekonstrukcija Urkas zvejnieku ciemata centrā, lai to pārvērstu par daudzfunkcionālu vietu, balstoties uz jau esoša slavena vietējā restorāna paplašināšanu.

Izmaksas un finansējums

- Projekta kopējās izmaksas: EUR 1 713 205
- Sabiedriskais ieguldījums: EUR 300 000
- ▶ Eiropas Zivsaimniecības fonda „Axis 4”*: EUR 150 000
- ▶ Flevolandes province: EUR 100 000
- ▶ Urkas kopiena: EUR 50 000

4. Prioritātes projekti

Darbs zvejniekiem, kuri guvuši traumas

FLAG: Marėnolerona (Marennes-Oléron)

Piejūras Šaranta, Francija

Projekta pārskats

Šo projektu atbalstīja sociālais uzņēmums "Atelier des Gens de Mer", lai atvieglotu atgriešanos darba vietā zvejniekiem, kuri guvuši traumas un zaudējuši darba spējas. Balstoties uz pamatprasēm, viņi tiek nodarbināti zivsaimniecībā un citos ar jūru saistītos darbos.

Kopējās izmaksas un EFF ieguldījums

Projekta kopējās izmaksas: 89 271,43 eiro

- > EFF Axis 4: 19 994,98 eiro
- > Valsts: 10 000,98 eiro

- > Reģions: 14 941 eiro
- > Pārējā sabiedrība: 25 000 eiro
- > Privātais ieguldījums: 19 354,47 eiro

4. Prioritātes projekti

Atpūtas zonas izveidošana

FLAG: Vertsjerva (Vörtsjärvi) ezers

Kolga-Jāni (Kolga-Jaani), Vertsjerva ezers, Igaunija

Projekta pārskats

Projekta galvenais mērķis bija izstrādāt Vertsjerva ezera reģiona ziemeļu puses Jēsū (*Jõesuu*) teritorijas potenciālu, attīstot zvejniecības tūrismu un balstoties uz teritorijas zvejniecības kultūru un tradīcijām. Tika izveidota atbilstoša uzņēmējdarbības vide, un teritorijai tika piesaistīti apmeklētāji ar uz zvejniecību orientēta tūrisma palīdzību. Šie tūrisma produkti ietvēra braucienus ar senu zvejas laivu (*kale laivu* – „*kale-boat*”), kā arī tradicionālo zvejniecības metožu un rīku demonstrējumus.

Izmaksas un finansējums

Projekta kopējās izmaksas bija EUR 24 232. FLAG sniedza EUR 18 174 (75%) finansējumu, bet EUR 6 058 (25%) nodrošināja Vertsjerva ezera fonda pašfinansējums.

Vertsjerva apmeklētāju centru pašlaik pārvalda Vertsjerva fonds, un ienākumi no centra komercdarbības aktīvi ienesīgu un patstāvīgu uzņēmumu. Telpu nomas un braucieniem ar kale laivu tam ir palīdzējuši kļūt par

4. Prioritātes projekti

Zvejošanas festivāli un aktivitātes

FLAG: Peipusa ezers

Peipusa un Pleskavas ezers Igaunijā

Projekta pārskats

Šis projekts iepazīstināja ar specifiskām zvejošanas tēmām un aktivitātēm, kā arī ar tradicionālajām vietējām aktivitātēm Peipusa ezera reģionā. Projekta mērķis bija atbalstīt šīs teritorijas zvejniecības mantojumu un produktus, sadarbojoties ar dažādām nevalstiskajām organizācijām (NVO), vietējām pašvaldībām un uzņēmējiem. Turklāt projektā nopietni iesaistījās četras Leader vietējās rīcības grupas, kas piedāvāja izmantot savu pieredzi un atbalstu.

Kopējās izmaksas un Eiropas Zivsaimniecības fonda ieguldījums

Projekta kopsumma: EUR 39 462

Eiropas Zivsaimniecības fonda „Axis 4”: EUR 29 596,50 (75%)

Vietējās zvejnieku NVO: EUR 9 865,50 (25%)

4. Prioritātes projekti

Jūras ēdamistaba

FLAG: Ziemeļjitlande (North Jutland Strandbija (Strandby), Dānija

Projekta pārskats

Šis projekts ir piemērs tirgus ierosinātam jaunievedumam, kā rezultātā veiksmīgi tika izveidots mazais un vidējais uzņēmums (MVU), kurā strādā 4 cilvēki un kura apgrozījums pēc diviem gadiem ir vairāk nekā 1,5 miljoni eiro. Šajā Ziemeļjūras reģionā samazinās iedzīvotāju skaits, un bezdarba rādītājs ir augstāks nekā vidēji valstī.

Kopējās izmaksas un Eiropas Zivsaimniecības fonda ieguldījums

Projekta kopējās izmaksas: EUR 100 000

FLAG ieguldījums: EUR 40 000

Cits/privātais ieguldījums: EUR 60 000

► ZVRG loma un vieta zivsaimniecības pārvaldē

- Potenciāls zivsaimniecības sektora koordinācijai vietējā līmenī
- EZF vietējā “antena” (EZF īstenotājs vietējā līmenī)
- Kultūras/domāšanas pārmaiņu katalizators (mazāk sektorāla ievirze)

► ZVRG pievienotā vērtība

- Zivsaimniecības sektora strukturēšana
- Projektu pielāgošana vietējām vajadzībām (sektorālie izaicinājumi vietējā līmenī)
- Zivsaimniecības nozares un teritorijas integrēšana (sociālie, vides, tūrisma, pārtikas ... aspekti)
- Rūpes par līdz šim nedzirdētām balsīm (mazie zvejnieki)
- Inovāciju katalizators vietējā līmenī un praksē

► Vietās, kur nozare ir labi organizēta un spēcīga

- Mazāka interese par pieeju
 - Tiešā piekļuve EZF naudai / savi ietekmes kanāli
 - Sen izveidotas organizācijas ar spēcīgu struktūru un interešu pārstāvību

► Tēmas:

- Vērtības pievienošana zivsaimniecības produktam
- Dažādošana
- Vide, kultūra un sabiedrība
- Vadība un pārvaldība

► Žurnāli:

- Nr.1 Jaunas iespējas Eiropas zivsaimniecībai nozīmīgajām teritorijām
- Nr.2 Vietējās stratēģijas globāliem izaicinājumiem
- Nr.3 Vērtības pievienošana zivsaimniecības produktam
- Nr.4 Dažādojot Eiropas zivsaimniecībai nozīmīgās teritorijas
- Nr.5 Zivsaimniecībai nozīmīgo teritoriju ilgtspēja
- Nr.6 Vide kā attīstības veicinātājs zivsaimniecībā

► Rokasgrāmatas:

- Nr. 1 Iesākot (Starting – up)
- Nr. 2 Sadarbība
- Nr. 3 Pievienojot vērtību
- Nr. 4 Panākumu soļi
- Nr. 5 Dažādošana

- ▶ **Būtiskāku lomu spēlē teritoriāla pieeja (pastāv visos KSI fondos)**
- ▶ **Lielākas iespējas koordinētai un papildinošai fondu ieviešanai – nacionālā un vietējā līmenī (dalībvalsts izvēle)**
- ▶ **Koordinētas fondu īstenošanas procedūras un nosacījumi**
- ▶ **Iespēja vienkāršošanai – mazāk birokrātijas**
- ▶ **Risks – pateicoties pieredzes trūkumam, kas saistīts ar teritoriālo pieeju, var būt lielāki sarežģījumi**
- ▶ **Jābūt rūpīgākai vietējo problēmu analīzei, lai piemērotu atbilstošākās intervences**
- ▶ **Jāsekmē elastīgums**
- ▶ **Nepieciešamība plašai un daudzpusējai diskusijai - TAGAD**

FARNET Support Unit

38 rue de la Loi

B - 1040 Bruxelles

+32 2 613 26 53

+37 1 288 11 439

fisheries areas network
farnet

www.farnet.eu

valdis@kudins.eu